

Lakásfelújítás, belsőépítészet
Csináld magad! kézikönyv
Rigips mindenkinek

Tartalom

1. RIGIPS TERMÉKEI ÉS ALKALMAZÁSUK..... 7

Rigips gipszkarton lapok	8
Gipszkarton lapok fajtái	8
A Rigips lapok élei	9
A Rigips gipszkarton lapok megmunkálása	9
A Rigips lapok rögzítése	10
Rigidur gipszrost lapok és szerelésük	11
Rigips hézagoló anyagok és hézagolás.....	12
Hosszanti és keresztirányú illesztések, valamint	
a csavarfejek, sarkok glettelése.....	13
Hézagolás menete	14
Belső és külső sarkok hézagolása	15
Belső és külső sarkok erősítése	16
Rigips profilok és tartozékok	17
Az építmény készültségi foka, a lapok tárolása	20
A Rigips lapok felületének kezelése	20
Elektromos doboz rögzítése	20
A sérült gipszkarton felületek javítása	21
Vékony gipszkarton lapok használatának szabályai.....	22

2. TÁRGYAK RÖGZÍTÉSE RIGIPS FALRA..... 23

A rögzítő elemek típusa és teherbírása	24
--	----

3. AKUSZTIKA – RIGIPS, A CSEND ZÁLOGA..... 25

Hogyan védjük ki a zajt?	26
A hagyományos téglafal és a Rigips gipszkarton fal	
összehasonlítása.....	26
A lakásépítés követelményei.....	27
A hangszigetelő szerkezetek szerelési alapelvei.....	28

4. VÁLASZFALAK..... 29

A Rigips válaszfalak szerelése	30
Ajtótokok a Rigips falakban	32
A Rigips falak egymáshoz csatlakoztatása.....	34

5. ÁLMENNYEZETEK..... 35

Direktfüggesztővel szerelt Rigips álmennyezet	
szerelési útmutatója	36
Kétirányú bordavázra szerelt Rigips álmennyezet	
szerelési útmutatója	38
Isover – A tetőtér megfelelő hőszigetelése.....	40

6. TETŐTÉR..... 41

Tetőszerkezet.....	42
Párazáró réteg és hőszigetelés	42
A tetőtér ferde és vízszintes síkjainak burkolása.....	44
CD profilokból álló, állítható kengyelek segítségével rögzített alapszerkezet	44
Fa cseréplecekből készített alapszerkezet	45
Függőleges előtétfalak szerelése CD profilokra	46
Válaszfalak a Rigips tetőtérben	47
Tetőablak burkolása	48
Ferde síkok találkozási pontja	48

7. RIGIDUR SZÁRAZPADLÓK..... 51

A Rigidur szárazpadló beépítésének lépései	52
Padlóburkolatok.....	53
Rigidur gipszrost lap	54

8. ELŐTÉTFALAK ÉS SZÁRAZVAKOLATOK55

Falburkolat állítható kengyelekre szerelve	56
Szabadon álló Rigips előtétfalak szerelése.....	58
Szárazvakolat	59
Szárazvakolat ragasztása.....	60
a) A Rigips lapokra felvitt ragasztógipsz.....	60
b) Közvetlenül az alapra felvitt ragasztógipsz.....	62

9. GIPSZ ALAPÚ VAKOLATOK ÉS GLETTEK 63

A Rimano termékek áttekintése.....	64
A vakolás/glettelés menete.....	65
1) Az alapfelület felmérése és előkészítése	65
2) A keverék előkészítése.....	66
3) A Rimano kézi vakolatok felvitele.....	66
Az ablak körüli falrészek kijavítása	68

10. FÜRDŐSZOBA 69

A régi fürdőszobák.....	70
A szerelés menete	71
Vezetékek és csövek elhelyezése.....	74
Végleges felületkialakítás a fürdőszobában.....	75

MIÉRT ÉRDEMES RIGIPS GIPSZKARTON SZERKEZETET VÁLASZTANI?..... 77

11. ANYAGSZÜKSÉGLET 78

12. MINŐSÍTÉSEK, JEGYZET 80

13. RIGIPS TANFOLYAM..... 83

BEVEZETÉS

- Már nem bírja tovább nézni a kiszolgált, műanyag vizesblokkot, melyet csak a jóakarát tart össze, és melyet le kell, hogy végre váltson egy új, modern fürdőszoba?
- Úgy gondolja, hogy épp ideje a padlástér kitakarításának, és új lakóter kialakításának?
- Ki szeretné festeni lakását, ám a vakolat lepereg, és nem tartja meg a festéket?
- Gyermekai abba a korba jutottak, hogy saját szobára van szükségük? Nincs különálló hely a lakásban a szoba kialakítására, ám a hálósobából leválasztható lenne egy kisebb szoba?
- Nap mint nap szembesülnie kell a ténnyel, hogy a mennyezeti kábeleket és vízvezetékeket el kellene rejtetni?
- Azon gondolkodik, hogy milyen anyagból alakítsa ki megálmódott házának belső terét? Mérlegeli, hogy vállalkozóra bízsa a munkát, vagy elfogadja-e a kihívást, és egyedül lásson neki?

Amennyiben a kedves olvasó bármely fenti kérdésre „igen”-nel válaszol, és épp kiadványunkat tartja kezében, kétszeresen jól döntött.

Elsősorban azért, mert egy olyan megbízható és modern építőanyag mellett döntött, mint a gipszkarton, vagy szilárdabb és mechanikus hatásoknak jobban ellenálló testvére, a gipszrost lap. Annak ellenére, hogy a gipszkarton viszonylag fiatal anyag – a XIX. század végén találták fel – hamar közkedvelt lett, és korunkban az építkezések elképzelhetetlenek lennének nélküle. Gipszkartonból és gipszrost lapból gyorsan és egyszerűen építhet válaszfalat, szárazvakolatot, falburkolatot, álmennyezetet vagy szárazpadlót, illetve beépítheti tető-terét, és kialakíthatja megálmódott, új fürdőszobáját.

Hogy valóban egyszerű és gyors lesz a munka, arról mi biztosítjuk. Ugyanis a **Lakásfelújítás, belsőépítészet – Csináld magad!** kézikönyvben értékes segítőtársra lett, mely lépésről lépésre végigvezeti a munkafolyamatokon. Az anyag kiválasztásától és megvásárlásától kezdve a szerelésen keresztül a felület végső kialakításáig. Jelen kiadványt a legjobb szakemberek, a gipszkarton gyártás területén világelsőnek számító Rigips cég gyakorlott szakértői csoportja állította össze. A Rigips tizenöt éves múlttal rendelkezik a magyar piacon. Annak köszönhetően, hogy a Saint-Gobain nemzetközi vállalathoz tartozik, kihasználva a világ minden tájáról származó know-how-t, európai üzemeiben – 2008 szeptemberétől Magyarországon is – csúcsmínőségű gipszkarton lapokat gyárt.

Engedje, hogy segítsünk egy XXI. századi belső tér kialakításában! Elégedettségét, mely a jól végzett munkának köszönhető, tovább erősíti az a tény, hogy lakóterét saját maga alakította ki.

Rigips termékei és alkalmazásuk

1.

A biztonságos és stabil szerkezet alapja a minőségi és megbízható építőanyag. A Rigips az ún. szárazépítő anyagok teljes skáláját kínálja, a gipszkarton (gipszrost) lapoktól egészen a hézagöltő anyagokig, az acél falprofiloktól a rögzítő elemekig és egyéb tartozékokig.

A piacon rendkívül sok, gyakran névtelen szállítótól származó terméket kínálnak, melyeknek eredete és minősége kétséges, egyetlen előnyük az alacsony ár. A fentiekhez hasonló anyagok és elemek alkalmazása a kész szerkezet meghibásodásához, akár durva repedések megjelenéséhez is vezethet.

Ezért javasoljuk, hogy kizárólag a Rigips által forgalmazott elemeket és tartozékokat alkalmazza. Alkalmazásukkal, és a kiadványban részletezett munkafolyamatok betartásával olyan szerkezeteket építhet, amelyek nemcsak, hogy tökéletesen betöltik rendeltetésüket, hanem még unokáinak unokáit is megbízhatóan kiszolgálják majd.

A gipszkarton szerkezetek összeszerelése során általában 12,5 mm vastag lapokat alkalmaznak. Több réteg Rigips lap beépítése esetén nem csak a kész gipszkarton szerkezet mérete (pl. a fémszerkezetre felszerelt válaszfalak), hanem tulajdonságai is (pl. elérhető magasság, teherbírás, tűzvédelem, hangszigetelés, a szerkezet hőtágulási igényei) változnak.

A jelen kiadványban részletezett szerelési útmutató 12,5 mm-es vastagságú gipszkarton lapokra vonatkozik. Amennyiben 10 mm-es (illetve 9,5 mm-es) gipszkartont használnak fel a szerelés során, be kell tartani a jelen fejezet végén, a 22. oldalon részletezett szabályokat.

Rigips gipszkarton lapok

A Rigips gipszkarton lapok a beltéri gipszkarton szerkezetek alapvető elemei. Gipszből és speciális, rendkívül erős kartonpapírból készülnek. Vannak átlagos, ideiglenesen magas páratartalmú, valamint tűzgátlási igénytel épülő helyiségekhez megfelelő lapok. A Rigips által gyártott gipszkarton lapok nem éghetőek, kielégítik a higiéniai követelményeket, és használatukkal jelentősen gyorsítható az építkezés. Kis súlyukat is az előnyök között kell megemlíteni. A belső tér páratartalmának szabályozásával növelik a komfortérzetet.

A gipszkarton lapok külső térben nem alkalmazhatók, és nem alkalmasak az épület teherhordó szerkezeteinek helyettesítésére.

Gipszkarton lapok fajtái

Rigips építőlemez

Megjelölés: **RB (A)**

Kinézet: szürke kartonlap, élén kék felirattal

- Minden átlagos igénybevételű belső térbe alkalmas
- maximális hőfok a lap felületén: 45°C
- maximális páratartalom 20°C mellett: 70%

Vastagság [mm]	Szélesség [mm]	Hosszúság [mm]	Tömeg [kg/db]
12,5	1 200	2 000	21,60
9,5	1200	2 000	18,72
10	600	2 600	15,48

Impregnált Rigips lap

Megjelölés: **RBI (H2)**

Kinézet: zöld kartonlap, élén kék felirat

- a magasabb páratartalmú helyiségekbe is alkalmas (pl. fürdőszoba)
- maximális hőfok a lap felületén: 45°C
- maximális páratartalom 20°C mellett: 80%

Vastagság [mm]	Szélesség [mm]	Hosszúság [mm]	Tömeg [kg/db]
12,5	1 200	2 000	23,52

Tűzgátló Rigips lap

Megjelölés: **RF (DF)**

Kinézet: szürke kartonlap, élén piros felirat

- az épített szerkezet magasabb tűzgátlásának biztosítása érdekében – projekt keretein belül (tűz esetén a lap gipszmagjában elhelyezett üvegszál-merevítés érvényesül, mely meghosszabbítja a lapok ellenálló-képességét a tűzzel szemben).
- maximális hosszú távú hőterhelés a lap felületén 45°C
- maximális páratartalom 20°C mellett: 70%

Vastagság [mm]	Szélesség [mm]	Hosszúság [mm]	Tömeg [kg/db]
12,5	1 200	2 000	25,20

Tűzgátló és Impregnált Rigips lap

Megjelölés: **RFI (DFH2)**

Kinézet: zöld kartonlap, élén piros felirat

- ez a lap mindent tud, amit egy gipszkarton lap tudhat
- az épített szerkezet magasabb tűzállóságának biztosítása érdekében – projekt keretein belül (tűz esetén a lap gipszmagjában elhelyezett üvegszál-merevítés érvényesül, mely meghosszabbítja a lapok ellenálló-képességét a tűzzel szemben).
- a magasabb páratartalmú helyiségekbe is alkalmas (pl. fürdőszoba)
- maximális hosszú távú hőterhelés a lap felületén 45°C
- maximális páratartalom 20°C mellett: 80%

Vastagság [mm]	Szélesség [mm]	Hosszúság [mm]	Tömeg [kg/db]
12,5	1 200	2 000	25,44

Megjegyzés: kereskedőinknél egyéb méretek is rendelkezésre állnak

A Rigips lapok élei

Hosszanti élek

Az 1200 mm szélességű Rigips gipszkarton lapok PRO (AK) éllel vannak ellátva. (PRO él: kartonnal bevont, elvékonyított élképzés.)

A 600 mm szélességű (egyemberes) Rigips gipszkarton lapok lekerekített éllel vannak ellátva.

A PRO hosszanti él előnyei:

- megkönnyíti a csavarozást a hosszanti élnél
- a hézagerősítő szalagot könnyebb rögzíteni
- a hézagoló anyagot könnyebb egyenletes rétegben felvinni
- a hézagoló anyag jobban tart
- a hézagoló anyag könnyebben szárad
- kevesebb hézagoló anyag szükséges
- könnyebb egyenes, sima felületet létrehozni
- jobban biztosítja a repedésmentességet.

Keresztirányú élek

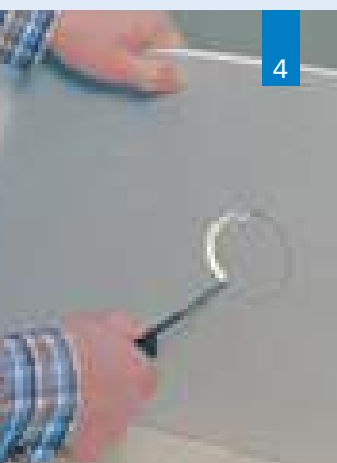
A 600 és az 1200 mm széles Rigips gipszkarton lapokat merőlegesen vágott éllel szállítják.

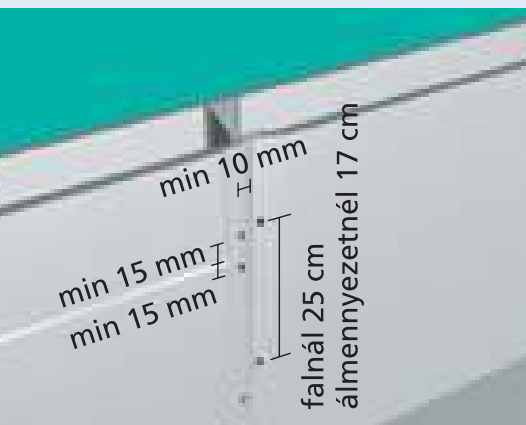

A hosszanti PRO él alakja a Rigips szabadalma, kizárólag a Rigips által gyártott gipszkarton lapokra jellemző. A PRO él jelentősen megkönnyíti a keletkezett illesztési hézagok kitöltését.

A Rigips gipszkarton lapok megmunkálása

1. A gipszkarton lapok vágását késsel végezzük.
 - a.) Először a lap színét vágjuk be.
 - b.) A gipszkarton lapot megfordítjuk és a vágás helyén eltörjük.
 - c.) Ezt követően az ellenkező oldali kartonlapot is elvágjuk.
2. A gipszkarton lapok bonyolultabb vágását, például a sarkokba vagy valamilyen szögben történő szabást, kézi, rókafarkú fűrészsel végezzük.
3. A Rigips lapok éleinek pontosítása érdekében Vario élgyalut használunk.
4. A felületi nyílásokat a Rigips lap vágására szolgáló dobozfúróval, lyukkreszelővel vagy dekopír fűrészsel vágjuk ki.

A Rigips lapok rögzítése

A gipszkarton lapok fémvázhoz történő rögzítéséhez 212. típusú, gyorsépítő csavarokat használunk.

A fémvázhoz (pl. CD profilhoz vagy CW profilhoz) történő rögzítés során a csavarnak minimum 10 mm-re kell a fémbe behatolnia. A 12,5, illetve 10 mm-es Rigips lapok egyszerű rögzítése érdekében 25 mm-es 212. típusú, gyorsépítő csavarokat használunk.

A fa tartószerkezethez történő csavarozás során a csavarnak legalább a lap vastagságával megegyező mélységben kell a fába hatolnia, de a minimális csavarozási mélység 20 mm. A 12,5, illetve 10 mm-es Rigips lapok egyszerű rögzítése érdekében 35 mm-es 212. típusú, gyorsépítő csavarokat használunk.

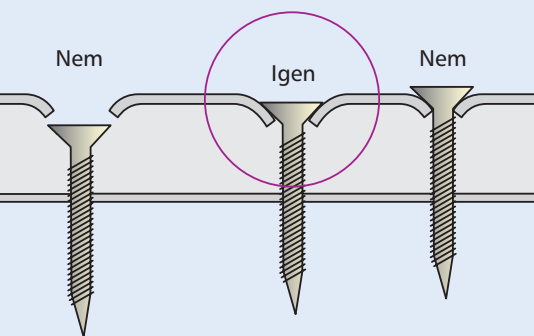
A csavar minimális távolsága a lap széleitől:

Eredeti hosszanti él (papírral bevont) 10 mm
Vágott él 15 mm

A csavarok maximális távolsága egymástól:

Ferde felületek és mennyezetek borítása 170 mm
Függőleges felületek borítása 250 mm

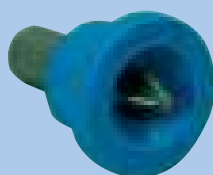
A csavar fejének megfelelő mértékű besüllyesztése a felszíni karton alá:

1

2

TIPP:

A csavarbehajtó fejet a változtatható forgásirányú elektromos fúrógépbe fogatjuk. A Marathon csavarbehajtó fej (1. kép) ütközéskor kikapcsol, a Speciál fej (2. kép) fix ütközővel rendelkezik. A csavarbehajtó fejek alkalmazásával egyszerű betartani a csavarok megfelelő mértékű becsavarását.

Rigidur gipszrost lapok

A Rigidur gipszrost lapok a Rigips gipszkarton lapokhoz hasonlóan széleskörűen alkalmazhatók a belső szárazépítésben. Ezek a lapok minden olyan helyen felhasználhatók, ahol gipszkarton lapot használnánk, ám nagyobb teherbírás szükséges.

A Rigidur lapok rendkívül merevek, gipszből, papírostokból és ásványgyapot adalékanyagokból készülnek. Már a gyártósorról lekerülve impregnáltak, így nedvesebb terekben, tehát konyhákban és fürdőszobákban is felhasználhatók. A Rigidur lapok higiénikusak és tűzállók.

- maximális hőfok a lap felületén: 45°C
- maximális páratartalom 20°C mellett: 80%

Vastagság [mm]	Szélesség [mm]	Hosszúság [mm]	Tömeg [kg/db]
Rigidur H 12,5	1 245	2 750	51,4
Rigidur H 15	1 245	2 750	76,7

A Rigidur gipszrost lapok előnye elsősorban szárazpadlók (7. fejezet), fürdőszobák/lakásbelső (10. fejezet) felújítása, valamint fa szerkezetű épületek építése során mutatkozik meg.

A Rigidur lemezek csapadéktól és közvetlen napsütéstől védett helyeken kültérben is alkalmasak, például a tetők túlnyúló eresze alá, megfelelő felületi védelemmel.

Nagyobb felületek esetén meg kell fontolni hőtágulási hézagok kialakítását. A többi, lemezek közötti illesztési hézagot Vario glettel utólag hézagoljuk. A csavarfejeket, valamint a ragasztott illesztési hézagoknál létrejött egyenetlenségeket a Vario hézagoló anyaggal tömíthetjük el. A felszínt gipsz alapú lapok festésére alkalmas homlokzati festékekkel festhetjük le. A lapot a homlokzati festék gyártójának utasításai szerint a festék felhordása előtt le kell alapozni.

A Rigidur lapok szerelése

A Rigidur gipszrost lapokat a Rigips gipszkarton lapokhoz hasonló módon szereljük.

A Rigidur lapok szerelése a gipszkarton lapoktól az alábbiakban tér el:

- Az 1245x2750 mm-es lapokat a lapvastagság felének megfelelő hézagszélességgel szereljük, majd Vario gipsszel, hézagerősítő szalag alkalmazása nélkül hézagoljuk.
- Fém- vagy faszerkezethez történő rögzítés során a külön erre a célra szolgáló, Rigidur 3,9 x 30-as gyorsépítő csavarokat használunk.
- A Rigidur lapok dekopír fűrészsel vághatóak, a famegmunkálás során használt eszközökkel könnyedén megmunkálhatóak.

Rigips hézagoló anyagok és hézagolás

A hézagolás a gipszkarton-szerelés utolsó lépése, mely jelentősen meghatározhatja munkánk minőségét. A hézagolás során valamely, a Rigips által gyártott hézagoló anyagot használunk. A hézagolást lehetőség szerint a nedves folyamatok (például aljzatbeton készítés) befejezése és kiszáradása után javasolt elkezdni, ha a gipszkarton felület és a helyiség levegőjének hőmérséklete is +5°C feletti hőmérsékletű. A hézagolás előtt a gipszkarton fal mindkét oldalát készre kell szerelni.

Az egyes lapokat tökéletesen illeszkedve szereljük a tartószerkezetre, amennyiben ennek ellenére hézagok vannak a lemezek között, azokat először hézagoló anyaggal teljes egészében ki kell tölteni, és csak ezt követően lehet megkezdeni a hézagolást.

Hézagoló anyagok Rigips lapokhoz

- **Standard** – por alapú hézagoló anyag, a gipszkarton felületek hézagkítöltésére alkalmas. Csomagolás: 5 és 25 kg.
- **Super** – por alapú hézagoló anyag, teljes hézagolásra alkalmas. A Super hézagoló anyag rendkívül gazdaságosan alkalmazható. Csomagolás: 2,5; 5 és 25 kg.
- **Vario** – a legszilárdabb por alapú hézagoló anyag, mely a teljes hézagolásra alkalmas. Tűzgátló gipszkartonnal épített szerkezetek esetén alkalmazása előírt. Rigidur szerkezetek hézagolására is alkalmas. Csomagolás: 5 és 25 kg.
- **ProMix Mega hézagoló és glettelő anyag** – felhasználásra kész pasztaszerű anyag. Elsősorban hézagolásra és a felületek végső átglettelésére szolgál, illetve az igényes felületkialakítási elvárások esetén teljes felület glettelésre is használjuk. Egyaránt alkalmazható gipszkarton és gipszrost lapokhoz. Fagymentes helyen tárolandó. Hézagolásnál papír hézagerősítő szalagot vagy öntapadó hézagerősítő szalagot (Fiba háló) kell alkalmazni. Csomagolás: 5 és 25 kg.

Glett a végső simításokhoz

- **Rimano Plus A** – univerzális felületkiegyenlítő anyag – a gipszkarton lapok hézagolásának 3. rétegeként illetve a gipszkarton lapok felületének átsimítására alkalmas. Extra fehér színe gazdaságos festékfelhasználást tesz lehetővé. Bedolgozhatósági ideje: 60–90 perc. Festhető és tapétázható.
- **ProMix Mega** – a termék leírását lásd a hézagoló anyagoknál.

A por alakú gipszes hézagoló anyagok bekeverése

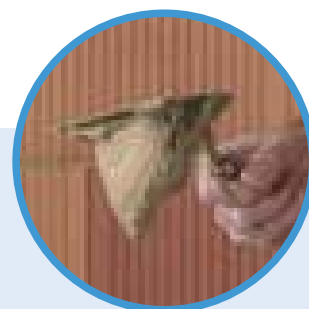
1. Egy tiszta vízzel megtöltött tiszta edénybe folyamatosan (lassan) beleszórjuk a port úgy, hogy az megközelítse a víz felszínét.
2. Miután beszórtuk, 2–3 percig állni hagyjuk, majd felkeverjük. Szükség esetén pótlólagos por hozzáadásával érhetjük el a kívánt sűrűséget. A túl sűrű anyaggal vízzel nem hígítható.

1

2

Amennyiben jó arányban kevertük össze a glettet, nem folyik le a glettvásról.

Hézagerosítő szalagok

A hézagok erősítésére az alábbi szalagokat használjuk:

- Üvegszálás hézagerosítő szalag
- Öntapadós hézagerosítő szalag (FIBA)
- Papír hézagerosítő szalag

Hosszanti hézagok kitöltése

PRO hosszanti él

A PRO hosszanti él gyors és egyszerű hézagolási lehetőséget biztosít. A PRO él alakja kizárólag a Rigips gipszkarton lemezekre jellemző. A hosszanti PRO élék hézagolása során mindig használjuk valamelyik hézagerosítő szalagot.

A keresztirányú hézagok kitöltése

Nyílt hézag létrehozása érdekében a Rigips lap vágott vagy gyári derékszögű élét késsel vagy Vario élgyalu (lásd a képen) segítségével fózoljuk.

A kialakított hézagot az alapszerkezet minőségétől függetlenül először valamelyik hézagoló anyag segítségével ki kell tölteni. A hézagoló anyagot úgy kell a hézagba nyomni, hogy teljesen kitöltse azt.

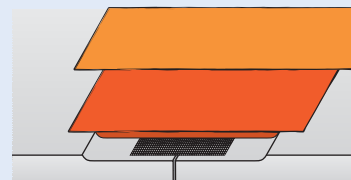

A keresztirányú élt mindig 45°-ban, a lap vastagságának 1/3-áig kell bevágni késsel, vagy az erre a célra szolgáló Vario gyalu segítségével.

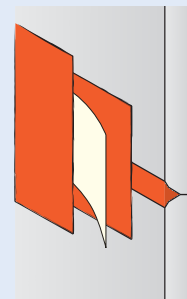
A hézagolás következő lépése valamelyik hézagerosítő szalag alkalmazása.

A csavarfejek elglettelése

A csavarfejeket két lépésben, hézagoló anyaggal gletteljük el.

Hosszanti él – PRO él

Keresztirányú él – Merőlegesen levágott él

Hozzávetőleges hézagoló anyag szükséglet

Hézagkitöltés során:

- Por alakú hézagoló anyagok (Standard, Super, Vario) kb. 0,3 kg/m²
- Felhasználásra kész paszta (ProMix Mega) kb. 0,5 kg/m²

Felületsimítás esetén:

- Por alakú glettek (Rimano Plus A) kb. 0,2 kg/m²
- Felhasználásra kész paszta (ProMix Mega) kb. 0,3 kg/m²

Teljes felület glettelése esetén – felülettől függően:

- Por alakú glettek (Rimano Plus A) kb. 0,6 kg/m²
- Felhasználásra kész paszta (ProMix Mega) kb. 1,0 kg/m²

TIPP:

A papír hézagerosítő szalagot érdemes használat előtt vízbe mártani, ez megkönnyíti a bedolgozását.

1

2

3

4

5

6

A hézagolás menete

Első lépés

1. Az öntapadó hézagerősítő szalagot felragasztjuk a száraz lemezre.
2. A hézagerősítő szalagon keresztül hézagoló anyaggal teljesen kitöltjük a hézagot,

vagy

3. Az üvegszálaz vagy papír hézagerősítő szalagot acélspatulával a frissen felhordott hézagoló anyagba simítjuk, és áthúzzuk glettvassal. ProMix Mega pasztával történő hézagolás esetén csak a papír hézagerősítő szalag és az öntapadó műanyag háló használható, üvegfátyol nem.

Második lépés

A felületen maradt felesleges anyagot glettvassal lehúzzuk, hogy minél kevesebbet kelljen majd csiszolnunk.

Harmadik lépés

4. A hézagoló anyag első rétegének száradását követően a hézagokba ismét hézagoló anyagot teszünk, a simító élével széthúzzuk, majd a simítóval teljesen elsimítjuk.

Befejező felület kialakítása

5. A végső felületi simításokat a Super vagy Vario hézagoló anyaggal, a befejezéshez különösen alkalmas Rimano Plus glettel vagy ProMix Mega pasztával végezhetjük el.

Csiszolás

6. A glett megszáradását követően a glettel felületet csiszolópapír vagy csiszolórács segítségével átcsiszoljuk. A csiszolás során figyeljünk arra, hogy se a hézagerősítő szalagot, se a gipszkarton lapok karton felületét ne sértsük meg!

Belső sarkok kitöltése

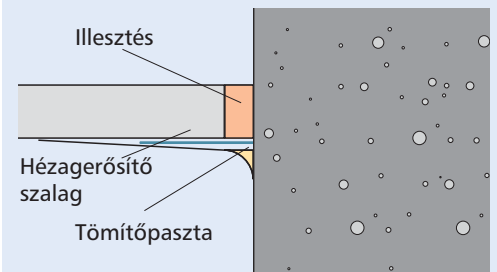
Belső sarkok a Rigips lapok találkozásánál, vagy a gipszkarton fal és egyéb szerkezetek találkozásánál keletkeznek. A belső sarkok hézagolásának módja:

A lapokat 5–10 mm-es távolságra szereljük fel a saroktól. A csatlakoztatott lap szélére egy sávban hézagoló anyagot viszünk fel. Közben ügyelünk arra, hogy a sarokban keletkezett hézagot alaposan kitömjük a hézagoló anyaggal. A hézagoló anyag elsimítását követően a hézagba azonnal üvegszálas hézagerősítő szalagot helyezünk az idegen szerkezettel tompán ütköztetve, és ráglettelünk. A sarkot a csiszolást követően Rigips rugalmas akril tömítő anyaggal töltjük ki.

Külső sarkok hézagolása

A külső falsarkokat, az ablaknyílás melletti sarkokat stb., 25 x 25 mm-es ALU élvédővel merevítjük. Az ALU élvédőt egy réteg hézagoló anyagba helyezük, elsimítjuk, és a kinyomódott hézagoló anyagot eltávolítjuk. Az első réteg megszáradását követően újabb hézagoló anyag réteget viszünk fel, és síkban elhúzzuk.

Az ALU élvédőt acélkapcsok segítségével szárazon is rögzíthetjük, majd ezt követően átgletteljük.

1a

1b

2

3

4

Belső és külső sarkok erősítése

Belső sarak

A papír hézagerősítő szalagot többek között belső sarkok hézagolására használjuk. Alkalmazásával erős kapcsolatot hozhatunk létre.

1a–1b. A sark mindkét oldalára vigyünk fel hézagoló anyagot.

2. Az előzőleg megnedvesített, megfelelő szögben behajlított papír hézagerősítő szalagot a sarokba helyezzük, majd belesimítjuk.

3. A papír hézagerősítő szalagot úgy húzzuk át, hogy a hézagoló anyag mindkét irányban kb. 15 cm-re elhúzzuk. A második, fedő réteget az alsónál kicsit szélesebben húzzuk el. A simítást általában elegendő egy rétegben elvégezni. A tökéletes száradást követően lecsiszoljuk a felületet.

Külső sarak

4. Az Alux élvédőt külső sarkok merevítésére használjuk. (Vagy belső sarak esetén is a fent leírt módon.)

A szalagot fémcsíkokkal befelé a hézagoló anyagba helyezzük. Elsimítjuk, és a szalag alól kinyomjuk a felesleges hézagoló anyagot. Az így rögzített szalagot áthúzzuk és lecsiszoljuk.

Külső és belső sarkok kialakítására a **No Coat Ultraflex 325**, csak külső sarkok merevítésére a **No Coat Ultratrim 1/2 L** is alkalmazhatók. Ezek a termékek szintén papír alapúak a könnyebb és esztétikusabb alkalmazhatóság miatt, a sarkok merevítését az élvédők műanyag erősítése teszi lehetővé. Alkalmazásuk szintén a fent leírt módokon történik.

Az élvédők rögzítésére és hézagolására a Rigips hézagoló anyagokat (Standard, Super, Vario, ProMix Mega) ajánljuk.

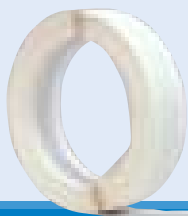

No Coat
termékek

Ultratrim 1/2 L

Ultraflex 325

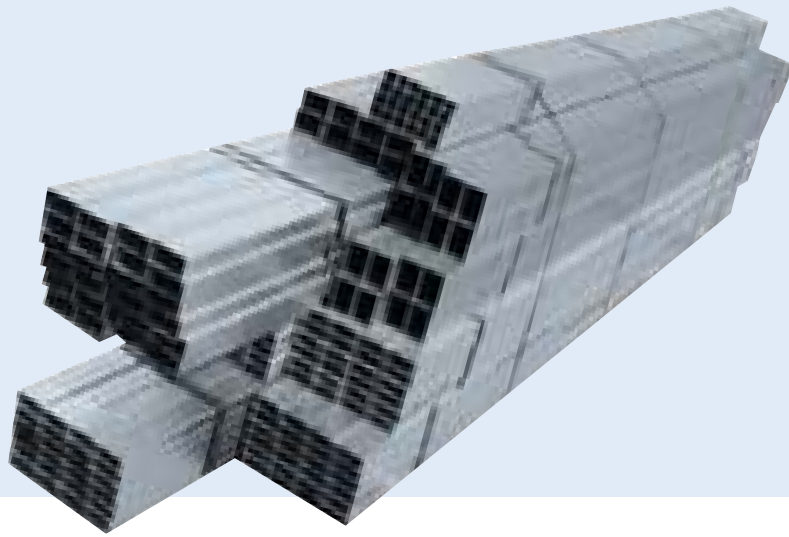
Alux élvédő

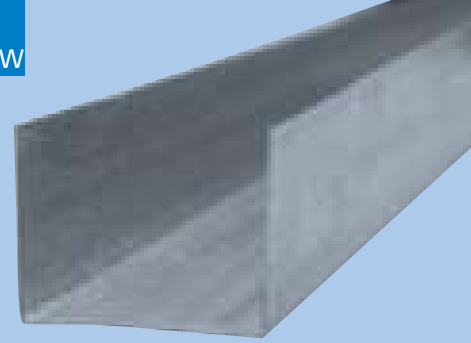
TIPP:

Az ALUX és az Ultraflex 325 élvédők a derékszögtől eltérő csatlakozások esetében is alkalmazhatók.

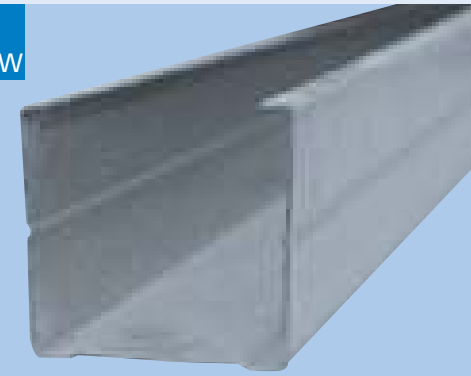
A szalagok nem csak függőleges, hanem ferde síkon is rögzíthetők (pl. tetőtér). Az alumínium élvédőkkel szembeni előnyük, hogy egyszerűen szállíthatók – akár zsebben is elférnek.

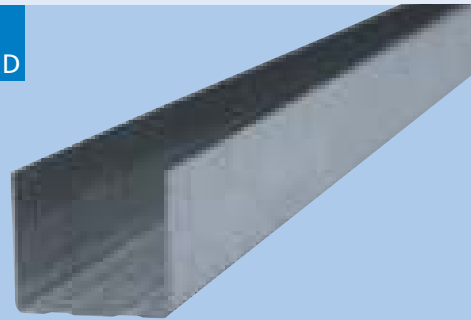
UW

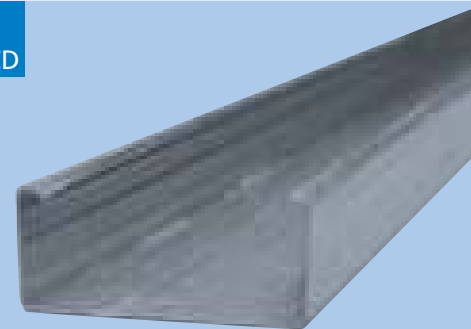
CW

UD

CD

Rigips profilok

A profilok a Rigips gipszkarton szerkezetek vázaként szolgálnak. 0,6 mm vastag horganyzott acéllemezből készülnek.

Válaszfal profilok

Profil	Termékleírás	Lemez- vastagság	Szélesség	Hosszúság
UW	Vízszintes profilok, a padlóhoz és a mennyezethez rögzítjük.	0,55 mm	50, 75, 100 mm	4000 mm
CW	Függőleges tartóprofilok, melyeket az UW profilokba kell helyezni, és a lapok rögzítésére szolgálnak.	0,6 mm	50, 75, 100 mm	2500, 2750, 3000, 3250, 3500, 4000, 4500 mm*

* Más méretek rendelés alapján – a szállítási feltételek az árusító helyeken találhatók

Mennyezeti és előtétfal profilok

Profil	Termékleírás	Lemez- vastagság	Szélesség	Hosszúság
UD vagy UW	Szegélyprofilok, a szerkezetnek a környező épületszerkezethez való rögzítéséhez.	0,6 mm	30 mm	3000 mm
CD	Mennyezeti tartóprofilok, melyeket az UD profilokba kell helyezni, és amelyek a lapok rögzítésére szolgálnak.	0,6 mm	60 mm	3000, 4000 mm

Rigips Hobby profilok

Ahogy a gipszkarton termékek között a 9,5 és 10 mm-es lapok megjelentek, úgy a profilokból is megtalálhatóak a barkácsolási célra kifejlesztett termékek Rigips Hobby profil elnevezéssel. A kínálatban szerepelnek az UW, CW válaszfalprofilok. Ezen termékek vékonyabb, 0,5 mm-es horganyzott acéllemezből készülnek, a felhasználási területnek megfelelően kevesebb méretbeni választékkal.

Figyelem! Tűzgátlási és hanggátlási értékkel rendelkező, minősített szerkezet ezekkel a termékekkel nem építhető! Kérjük, olvassa el a minősítésekkel kapcsolatos tájékoztatónkat a kiadvány 80. oldalán.

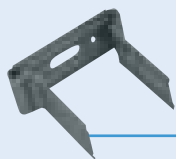
Használjon eredeti Rigips elemeket és tartozékokat!

TIPP:

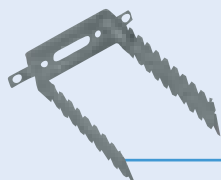
A vékonyfalú horganyzott acél profilokat lemezollóval vághatjuk méretre. Először vágjuk be a profil két szárát, majd fordítsuk meg, hajlítsuk be, és vágjuk el a talplemezt is. Gyorsvágó korong használata nem ajánlott, mert a felületi horgonyzás megsérülhet, és így megindulhat a profil rozsdásodása.

Tartozékok

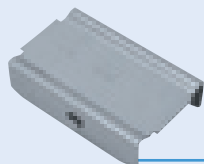
Állítható kengyel

– méretek: 3–6, 6-9, 9–12 cm. Vízszintes, ferde vagy függőleges gipszkarton szerkezetek tartóvázának (CD profilok) a tartószerkezethez való rögzítéséhez. A hátuljára szigetelő szivacscsíkot kell ragasztani.

Direktfüggesztő

– mérete 125 mm
Vízszintes gipszkarton szerkezetek tartóvázának (CD profilok) a tartószerkezethez való rögzítéséhez.

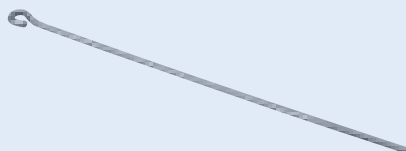
CD toldó elem

A CD profilok hosszirányban történő toldását szolgálja vízszintes, ferde, vagy függőleges szerkezetek esetén. A szomszédos profilok csatlakozásait minimum egy gipszkarton lap szélességnyi távolsággal el kell tolni.

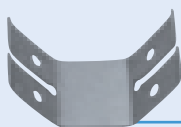
Rugós gyorsfüggesztő fémhez

A gipszkarton álmennyezet tartóvázának (CD profilok) a teherhordó födémhez való felfüggesztéséhez.

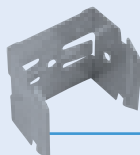
Szemes függesztőhuzal

Hossza: 0,125–2 méter
A gipszkarton álmennyezeteknek a teherhordó födémhez rögzítéséhez (a rugós függesztőhöz kapcsolódik).

Duplarugó

A gipszkarton álmennyezet tartóvázának (CD profilok) a teherhordó födémhez történő felfüggesztéséhez – amennyiben a függesztőhuzalokat toldani kell.

Keresztösszekötő

A gipszkarton álmennyezet teherhordó és szerelő CD profiljainak függőleges irányú csatlakozását teszi lehetővé. Csomópontonként 1 darab szükséges, a teherbírást nem korlátozza.

Derékszögű horgony

A gipszkarton álmennyezet teherhordó és szerelő CD profiljainak csatlakozását teszi lehetővé. Csomópontonként 2 darab szükséges, a teherbírás maximum 30 kg/m².

Használjon eredeti Rigips elemeket és tartozékokat!

212. típusú gyorsépítő gipszkarton csavar

Méret: 25, 35, 45, 55, 70, 90 mm.

Gyorsépítő csavar, amely a gipszkarton lapok felcsavarozását teszi lehetővé vékony fém- (0,75 mm-es vastagságig) vagy faszervezetekre.

221. típusú önfúró gipszkarton csavar (fúróhegygel)

Méret: 25, 35 és 45 mm.

Önfúró csavar, amely a gipszkarton lapok felcsavarozását teszi lehetővé vastagabb (2 mm vastagságig) fémszerkezetekre.

Lapos fejű facsavar

Méret: 35 és 50 mm.

Önmetsző, a gipszkarton lapok felcsavarozására, fa szerkezetbe, pántonként 2db.

421. típusú lemezcsavar

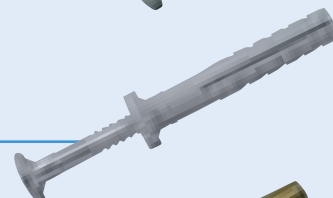
Méret: 3,5×9,5 mm vagy 4,2×13 mm.

Önmetsző csavar, a fém tartóváz elemeinek (max. 2 mm összvastagságig) egymáshoz való rögzítésére alkalmas.

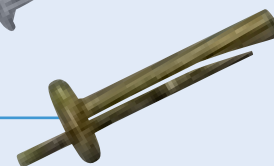
6 mm-es beütő dübel

Műanyag dübel a gipszkarton szerkezeteknek a kapcsolódó szerkezetekhez való rögzítéséhez.

UDN 6/35 beütők

Fém beütők a gipszkarton szerkezeteknek a teherhordó betonszerkezetekhez való rögzítésére (húzott igénybevétel esetén).

Szerszámok

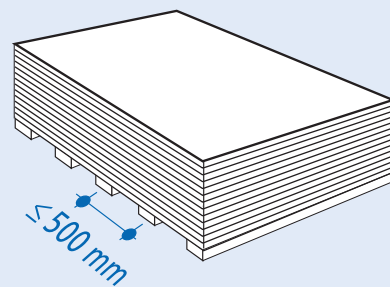
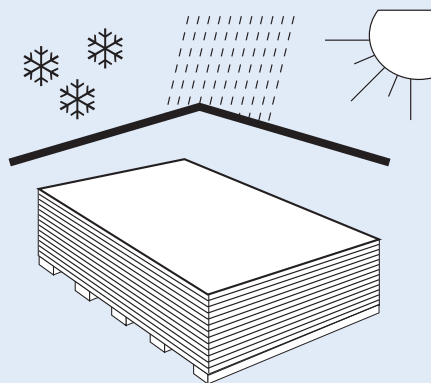
A szerszámok áttekintése:

- 1) Elektromos fúrógép
- 2) Gipszkartonvágó kés (Sniccer)
- 3) Ceruza
- 4) Mérőszalag
- 5) Marathon csavarbehajtó fej
- 6) Különleges csavarbehajtó fej
- 7) Kézi lyukreszelő
- 8) Gipszkarton gyalu
- 9) Dobozfúró
- 10) Csiszolófa
- 11) Csiszolórács
- 12) Lemezvágó olló
- 13) Rozsdamentes, 280 mm-es glettvas
- 14) Rozsdamentes kanál/spakli

Az építmény készülségi foka, a lapok tárolása

A gipszkarton szerkezeteket a nedves technológiájú építési folyamatok (aljatbetonozás, vakolás) befejezése után, csak olyan helyre szabad beépíteni, amely a közvetlen környezeti hatásoktól védett, +5°C-os minimális hőmérséklet mellett.

A lapokat fektetve kell szállítani, és védeni kell a környezeti hatásoktól.

A Rigips lapok felületének kezelése

A felület nedvszívó-képességének csökkentése és kiegyenlítése érdekében a hézagolt és csiszolt lapok felületét Rigips alapozóval (Rikombi-Grund) kell kezelni.

A gipszkarton felület véglegesítésekor bármely, általánosan használt felületkezelési mód, így festés, tapétázás, csempézés stb. szóba jöhet. A konkrét anyagok kiválasztásakor olyat kell választani, amely a gyártó tájékoztatása szerint gipszkarton felületekre alkalmazható. A festést hengerrel vagy festékszóróval végezzük. A csempézés lehetőségeivel jelen kiadvány 76. oldalán a fürdőszobákról szóló fejezet foglalkozik.

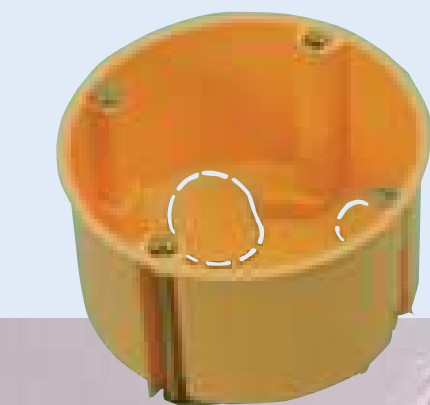
Festeni vizes hígítású (diszperziós) festékekkel javasoljuk, mely lég- és pára-áteresztő. Nem alkalmazható mész-, szilikát-, vízüvegfesték. Figyelje és kövesse a festék- és tapétaragasztó gyártók és forgalmazók használati utasításait. Ajánljuk figyelmébe a Rigips gipszkarton festéket, amely fehér színű diszperziós festék.

Elektromos doboz rögzítése

Az elektromos dobozok rögzítése érdekében dobozfúróval kerek nyílást vágunk a gipszkartonon. A dobozt behelyezzük a kifúrt nyílásba, és rögzítjük.

Amennyiben a dobozt az először burkolt oldalon kívánjuk elhelyezni, a már felcsavarozott Rigips lapon vágunk nyílást. Ezt követően behelyezzük a dobozt, és mielőtt a másik oldalt is burkolnánk Rigips lappal, az elektromos vezetéket a dobozba vezetjük.

Amennyiben a dobozt a másodszor burkolt oldalon, vagy előtétfalban kívánjuk elhelyezni, célszerű a nyílást a lapok rögzítése előtt kivágni a doboz számára. Ezt követően a Rigips lapot az alapszerkezethez rögzítjük, és az elkészített nyíláson keresztül behúzzuk az elektromos vezetéket. Ezután a vezetéket behúzzuk az elektromos dobozba, és a dobozt rögzítjük a nyílásban. Kizárólag olyan elektromos dobozt használjon, amely gipszkarton falak esetén alkalmazható!

1

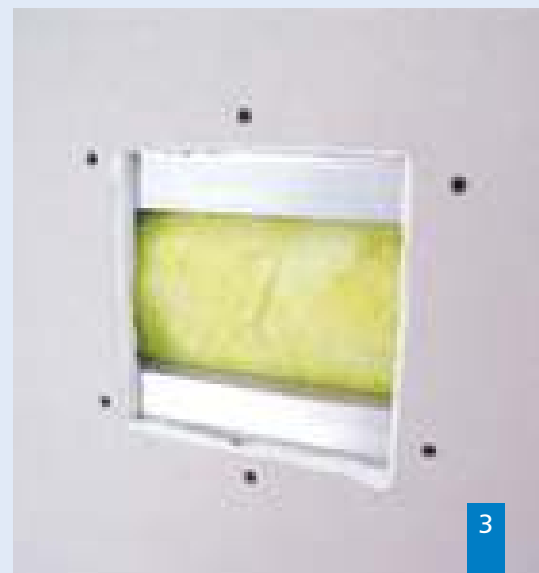
2

A sérült gipszkarton felületek javítása

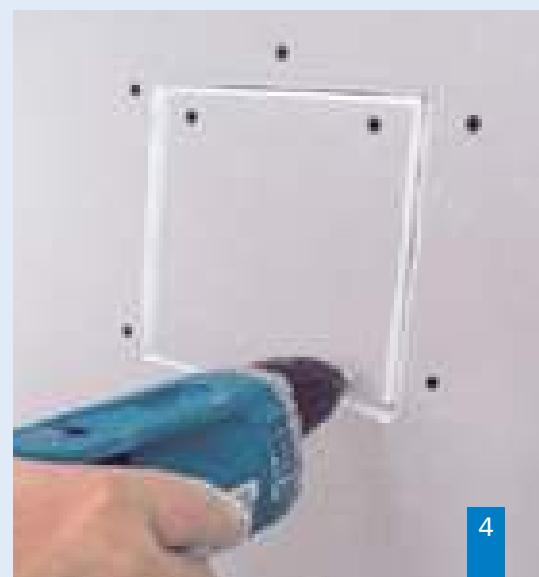
Amennyiben a Rigips lap nagy területen sérült, és a sérülés egyszerű hézagolással nem tűntethető el, az alábbiak szerint kell a hibát megszüntetni:

1. Vegyünk egy, a javítandó lappal azonos vastagságú Rigips gipszkarton lap darabot. A méretének valamivel nagyobbnak kell lenni, mint a sérült rész területe. A sérült rész körül kijelöljük az új lapdarab területét.
2. A lapot az új lapdarab kerülete alapján kivágjuk vagy kifűrészeljük, és a sérült részt óvatosan kiemeljük. A vágott éleket, valamint az új darab éleit fózoljuk, hogy „V” alakú hézag képződjön.
3. A lyukba két darab CD profilt, esetleg cserépléceket helyezünk, és a Rigips laphoz csavarozzuk. A profilok vagy lécek rögzítéséhez 212. típusú gyorsépítő csavarokat használunk.
4. Az új, előkészített Rigips lapdarabot 212. típusú gyorsépítő csavarokkal a CD profilokra vagy lécekre rögzítjük.
5. A hézagokat Rigips hézagoló anyaggal (Standard, Vario, Super, ProMix Mega) töltjük ki, ezt követően a hézag köré hézagoló anyagot kenünk, belehelyezzük a hézagerősítő szalagot, és újabb réteg hézagoló anyaggal elsimítjuk.
6. Végül a javított területet átgletteljük, és a glett megszáradását követően csiszoljuk. Az utolsó hézagolás során nagyobb méretű simítót használjunk!

Az így kijavított hibát festés után senki sem veszi észre.

3

4

6

5

Vékony (10 mm-es, illetve 9,5 mm-es) gipszkarton lapok használatának szabályai

A vékony Rigips lapok elsősorban előnye, hogy kisebb tömegük miatt könnyebb a mozgásuk. Ezt elsősorban akkor érezzük, amikor magunk mozgatjuk a lapokat, illetve ha kis hely áll rendelkezésre. Ilyen esetekben a vékony és keskeny, 600 x 2600 mm-es, 10 mm vastag Rigips lapok jelentik a tökéletes megoldást.

Csak RB típusú (vagyis általános igénybevételnek kitett) vékony Rigips lapokat gyártanak, ezért magasabb páratartalmú helyiségekben nem használhatók, itt mindenképpen 12,5 mm-es RBI lapokat kell alkalmazni.

A 9,5 mm, illetve 10 mm vastagságú Rigips lapok szerelésének menete ugyan hasonló a 12,5 mm-es lemezekéhez, ám a vékony lapok műszaki paramétereiből következően a 9,5 vagy 10 mm vastag Rigips lapokból előtétfalat, válaszfalat, álmennyezetet vagy tetőtér-beépítést minden esetben csak oldalanként legalább 2 réteg lapburkolattal építhetünk.

Válaszfalak, szabadon álló előtétfalak

- A függőleges CW profilok közötti távolság maximum 400 mm lehet, a 10 mm vastag, 600 mm széles lapok esetén a CW profilok maximális távolsága 300 mm.
- A szerkezet javasolt maximális magassága 2600 mm.
- A beépített ajtótokok maximum 850 mm szélesek lehetnek, az ajtó tömege maximum 25 kg lehet; az ajtótokot az UW és CW profilokból kialakított doboz tartóhoz kell rögzíteni (lásd a 33. oldalon, a 4. fejezetben – Válaszfalak).

Álmennyezetek, ferde tetőtéri falak

- A CD profilok maximális távolsága 400 mm.
- Az elkészült álmennyezetre maximum 1 kg/1m² tömegű tárgy akasztható.

Szárazvakolat

Szárazvakolat készítése 9,5 és 10 mm vastag lapokból nem javasolt.

